

A nosa entrevistada Marta Casal, de Arquitectura sen Fronteiras (ASF), define o Laboratorio Cidadán como un lugar físico, pero non so, onde poidan xuntarse persoas e colectivos que habitualmente non traballan xuntos. Sinalando tamén que para que haxa innovación, temos que comezar a xuntar cousas que normalmente están moi parceladas.

En canto ao funcionamento considera fundamental que exista un equipo motor inicialmente, profesional, “que estea a elo”. No tocante á gobernanza e ao ser un proxecto que vén desde a institución, sinala que facer disto un **proceso participativo** é “complicado e longo”. O importante, remarca, é que se dea un **equilibrio** entre a participación e a sostibilidade, mais deixando claro que estamos nunha fase **experimental** suxeita a unha continua **readaptación, avaliación, transformación e coidado**.

En canto aos principais riscos de activar un Co-Lab, destaca que é preciso non só un cambio de mentalidade, senón tamén de práctica de traballo diferente. Así, Marta Casal, comenta que “hai que pasar dunha lóxica de competencia, de estar illados, a unha lóxica na que se comparte”. Isto require dun proceso longo e moito traballo por diante.

Por outra banda, explica Marta, ve imprescindible que haxa unha **aposta institucional** do proxecto e que sexa firme no tempo. Ademais, considera un risco a **precariedade** das persoas, organizacións e colectivos que realmente traballan no eido sociocultural.

No seguinte apartado da entrevista, o referente ás liñas temáticas do Co-Lab, falouse de que, tanto a nivel específico como transversal, non hai que esquecerse da **desigualdade social** actual. Nas palabras de Marta, “ás veces os laboratorios poden converterse en espazos moi elitistas e distanciados das necesidades sociais reais. Hai que partir das necesidades que haxa neste contexto, saber o que está pasando no contorno e poñerse a traballar sobre iso”.

Continuando na liña dos ámbitos transversais (Régime xurídico, Espazo e localización, Modelo de xestión, etc), considera importante que sexa **sostible**, que o importante é que arrinque con forza, e considera oportuno elaborar un **prototipo** de proposta de gobernanza **revisable** cada 6 meses, por exemplo. É preciso dispor dun **espazo propio**, finalizaba este punto.

Como conclusión, xa no tocante á súa participación persoal no Co-Lab, fixo fincapé na parte menos técnica da arquitectura e máis **humanística** e de **aprendizaxe compartida**. Por exemplo, en como crear unha estrutura de traballo onde a xente estea ben, con coidados e afíns a un modelo de gobernanza construído colectivamente ao longo de todo o proceso. Así, considera moi importante tratar os temas do dereito ao **hábitat** e que desde o Co-Lab se poidan conectar a moitos grupos que traballan no social, no cultural e no político”.